

Romís Jacques Léonard

**Del 16 al 27 de novembre de 2020
al claustre del Centre Cultural La Mercè**

ARTISTA:

Jacques Léonard

FONS FOTOGRÀFIC:

Arxiu Família Jacques Léonard

HO ORGANITZEN:

**Ass. Cultural FODANSA
i Escola Municipal d'Art**

HI COL·LABORA:

Photographic Social Vision

L'exposició "Romís", dones en llengua romaní, neix quan els germans Léonard, Àlex i Santi decideixen homenatjar la dona gitana a través d'una selecció de fotografies del seu pare, Jacques Léonard.

En el projecte personal de Jacques Léonard de documentar tots els aspectes de la cultura gitana, les dones adquireixen un especial protagonisme i les imatges reflecteixen la profunda admiració que els professava.

El fet d'haver entrat a formar part de la comunitat gitana gràcies al casament amb Rosario Amaya li va permetre establir complicitats amb les retratades i moure's i deambular amb la càmera per la seva privacitat i intimitat i crear imatges que destil·len sinceritat i naturalitat.

Jacques Léonard va enaltir la bellesa, l'experiència, la saviesa i la vida quotidiana de la dona gitana, i la va dotar de la dignitat i respecte que es mereix.

La dona gitana de Jacques Léonard

El llegat d'aquest meravellós i grandiosos artista és tota una exaltació i evocació triomfal pel que fa a la figura de la dona gitana com a reina de la seva llar i com a veritable matriarca d'una raça encara desconeguda per a molts, en uns temps difícils i plens de penúries que es vessen descarnats per les vores de les seves fotografies, com veritables retaules vivents. La seva obra, en aquest cas dirigida a la dona, és tota una litúrgia incommensurable i plena de vida, passió, dolor i amor que, gràcies al seu net Yago i als seus fills Santi i Àlex, tenim la sort de poder admirar i gaudir en aquesta exposició única. Aquest document testimonial escrit i fotogràfic de la seva vida i del seu temps a través de la mirada de la dona, traspasa el cor de l'espectador i provoca un univers de bellesa hiperrealista, que de vegades et submergeix en la hilaritat més infantil i innocent i unes altres en el drama més cruel i despietat... Aquest alquimista de l'objectiu té el do de col·locar el mateix espectador en l'escena, formant part d'un tot, i vivint cada imatge a través dels seus ulls.

HO ORGANITZA:

Ajuntament de Girona

HI COL·LABORA:

 Diputació de Girona

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Biografia

Jacques Léonard (París, 1909 – l'Escala, 1994) tenia 43 anys quan s'instal·là de manera definitiva a Barcelona per dedicar-se professionalment a la fotografia. Acabava amb un estil de vida que, a conseqüència de les diferents activitats que havia desenvolupat, l'havia portat a viatjar per tot el món.

Fill d'un tractant de cavalls d'origen gitano i de la propietària d'una casa de costura de París, aviat s'inicià en el món del cinema. L'any 1931 començà a treballar fent encàrrecs en uns estudis de París per passar a dedicar-se a tasques de muntatge i més tard de producció, col·laborà amb diversos directors entre els quals cal destacar Abel Gance. El 1940 viatjà a Espanya buscant localitzacions per a una pel·lícula sobre Cristòfor Colom que no s'arribà a rodar a causa de la situació de guerra a Europa. Conegué al llavors director general de cinematografia, que li oferí l'oportunitat de treballar en diversos encàrrecs i es quedà a Madrid.

El 1949 es traslladà a Barcelona amb l'empresari teatral Arthur Kaps, i esdevingué la seva mà dreta. Més tard, allunyat dels rodatges, treballà com a restaurador de mobles. Conegué l'humorista Robert Lamouret i l'acompanyà en qualitat de secretari a una gira mundial. Amb ell viatjà a Anglaterra, Austràlia, Grècia i Itàlia. En finalitzar la gira refusà la proposta de viatjar als Estats Units i el 1952 s'instal·là a Barcelona on s'enamorà de Rosario Amaya, una gitana que treballava com a model d'artistes. S'hi casà i inicià la seva activitat com a fotògraf freelance.

Francesc Català-Roca li proporcionà contactes i col·laborà en diferents mitjans: La Vanguardia, La Gaceta Ilustrada, Pomezia, publicació del Bisbat de Barcelona, Sant Jordi, revista de la Diputació de Barcelona, i muntà el seu propi laboratori dedicat a fotografia publicitària.

El 1975, després del desmantellament dels barris gitans de Barcelona, es traslladà a la Mina i per problemes de salut deixà la fotografia i es dedicà a treballar en el projecte d'un llibre sobre la cultura gitana, Les quatre fers en l'air, que no aconseguí publicar tot i l'interès inicial de l'editorial Plon de París, especialitzada en etnologia.

El 1991, amb la salut molt agreujada, s'establí a l'Escala on morí l'any 1994.

Es va casar amb Rosario Amaya, la seva musa i la seva reina, la mare dels seus fills. Ella, una gitana catalana del barri d'Hostafrancs; ell, fill d'una família francesa acomodada. Aquesta història d'amor a contra corrent és la forma més digna i noble de l'amor i el respecte que aquest gran artista universal sent per la dona gitana, i la seva raça; sang que també corre per les seves venes.

Ningú com Jacques va fotografiar la vida i la forma de sentir d'una època, en què la importància de la dona era vital per al funcionament de la comunitat gitana mateixa.

Sense elles no hauria estat possible el miracle de la vida. És tot un honor poder dedicar aquestes paraules per a algú a qui admiro en summe grau, i que és tan important per a mi. Ja que a través del seu llegat he après a estimar, més si és possible, el meu poble. I a respectar la dona com a part primordial de la nostra idiosincràsia i formes de veure la vida. Elles són les reines errants del firmament. Les mares lleones i protectores de les seves coves. La sensualitat bella dels seus somnis, les germanes amoroses i les grans amb les seves corones blanques de saviesa com madones divines. En definitiva, brindem per tant art i sensibilitat. Visca la dona!

Antonio Canales

